

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2013

aruandeaasta lõpp: 31.12.2013

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Säästva Eesti Instituut, Stockholmi Keskkonnainstituudi
Tallinna Keskus

registrikood: 90000966

tänava nimi, maja number: Lai tn 34

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 10133

telefon: +372 6276100

faks: +372 6276101

e-posti aadress: tea.nommann@seit.ee, info@seit.ee

veebilehe aadress: www.seit.ee; www.sei-international.org/tallinn

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	13
Bilanss	13
Tulemiaruanne	14
Rahavoogude aruanne	15
Netovara muutuste aruanne	16
Raamatupidamise aastaaruande lisad	17
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	17
Lisa 2 Raha	19
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	20
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	20
Lisa 5 Materiaalne põhivara	21
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	22
Lisa 7 Annetused ja toetused	22
Lisa 8 Tulu ettevõtlusest	23
Lisa 9 Mitmesugused tegevuskulud	23
Lisa 10 Tööjõukulud	23
Lisa 11 Seotud osapooled	23

SEI Tallinna tegevuse eesmärk

SA Säästva Eesti Instituut, Stockholmi Keskkonnainstituudi (SEI) Tallinna Keskus (SEI Tallinn) (www.seit.ee) on Eestis registreeritud sihtasutus (reg nr 90000966). SEI Tallinn asutati 1992. a.

SEI Tallinna missioon on lähtuvalt avalikest huvidest toetada ühiskonna otsustusprotsesse ning ärgitada muutusi säästva ja jätkusuutliku arengu suunas kogu maailmas, pakkudes selleks integreeritud teadmisi keskkonna- ja arenguvaldkonnas, seostades teadusuuringud vastavate poliitikate kujundamisega.

SEI Tallinna põhitegevuseks on teadus- ja uurimistöö ning valdkondliku poliitika kujundamise toetamine. Teostame sõltumatuid poliitikaanalüüse, viime läbi interdistsiplinaarseid uuringuid, arendame ja rakendame säästva arengu ja keskkonnakorralduse alaseid meetodeid, korraldame konverentse ja koolitusi ning pakume nõustamisteenust. Teeme koostööd riiklike ja rahvusvaheliste organisatsioonide, teadusasutuste, avaliku ja erasektori ning mittetulundusühendustega.

SEI rahvusvaheline võrgustik

SEI Tallinna keskus tegutseb nii Eestis kui mujal Läänemere piirkonnas ning Kesk- ja Ida-Euroopas. SEI Tallinn kuulub rahvusvahelisse **Stockholmi Keskkonnainstituudi** võrgustikku (edaspidi nimetatud SEI, www.sei-international.org). SEI peakorter asub Rootsis Stockholmis. Teised keskused asuvad Inglismaal (SEI York ja SEI Oxford), Ameerika Ühendriikides (SEI USA Bostonis ning allüksused veel Seattle'is ja Davises Californias). Aasias on SEI võrgustik esindatud Tais, Bangkokis (SEI Asia) ning Aafrikas asub keskus Keenias, Nairobis (SEI Africa).

SEI Tallinna juhtimine

SEI Tallinna igapäevast tööd korraldab üheliikmeline juhatus (juhataja Tea Nõmmann), juhatuse tööd kureerib SEI Tallinna nõukogu. SEI Tallinna nõukogu liikmed määrab asutaja Stockholmi Keskkonnainstituut. SEI Tallinna nõukogu on kolmeliikmeline. Aastaaruande kinnitamise hetkel 2014. aasta märtsis kuuluvad SEI Tallinna nõukogusse Jakob Granit, Linnar Viik ja Erik Puura.

SEI Tallinna areng ja saavutused 2013. aastal

Organisatsioon

SEI rahvusvahelise võrgustiku strateegia (2010–2014) keskendub neljale peamisele uurimisteemale:

1. Inimarenguks oluliste keskkonnasüsteemide juhtimine;
2. Kliimamuutusest tulenevate riskide vähendamine;
3. Valitsemise muutmine jätkusuutliku toimetuleku tagamiseks;
4. Arengu ümbermõtestamine.

SEI Tallinna uurimistöö ühtib SEI strateegiliste uurimisteemadega. Igapäevane teadustöö juhtimine jätkub SEI Tallinna nelja valdkondliku programmi vahendusel. SEI Tallinna teadustöö jaguneb SEI uurimis-teemade osas alljärgnevalt:

- Säästva arendamise meetodite programm (SM), teemad 1, 2, 3, 4
- Keskkonnakorralduse programm (EM), teemad 2, 4
- Kliima- ja energiaprogramm (CEA), teemad 2, 4
- Keskkonnaökonoomia programm (EEA), teema 4

Põhitegevus

Kõikide SEI Tallinna programmide tegevus on seotud ühiskonna ees seisvate keskkonna- ja arengu-probleemide kaardistamisega ning nendele probleemidele lahenduste otsimise ja lahendusmeetmete väljatöötamisega. Suur osa tegevusest on suunatud keskkonnanahoiu integreerimisele majandus- ja sotsiaalvaldkonda, sellealase teadlikkuse tõstmisele ja ühiskonna erinevate osapoolte suutlikkuse suurendamisele nii Eestis, Läänemere piirkonnas kui ka Kesk- ja Ida-Euroopas.

SEI Tallinna erinevate uurimistööde ja projektidega saab lähemalt tutvuda meie kodulehel www.seit.ee ja rahvusvahelisel kodulehel www.sei-international.org/tallinn.

Uuringud ja koolitused

2013.a jooksul toimus töö **44** projektis. Ligikaudu poole moodustasid projektid, mille tegevus toimub kauem kui ühe aasta jooksul, veidi alla veerandi projektide puhul oli kestuseks pool aastat kuni aasta ning kolmandik oli projekte (rakendusuuringud, eksperthinnangud, koolitused, nõustamised), mida teostati kuni poole aasta vältel.

Projektide skaala on laialtlevik: teadusuuringud, rakendusuuringud, eksperthinnangud, nõustamine, koolitus, loengud, uuringutulemuste teavitamine ja publitseerimine ning erinevates ekspertkomisjonides osalemine.

Poliitikakujundamise protsessides osalemine Eestis

Lõppes rahvusvaheline jäätmeäitluse alane projekt RECO Baltic 21Tech (INTERREG Läänemere piirkonna programm). Projekti üheks olulisemaks tulemuseks oli Läänemere riikide ühtse jäätmeäitlusstrateegia koostamine ja investeringute mudeli arendamine, mis oleks aluseks EL struktuurifondide uue perioodi toetuste planeerimisel. Nimetatud dokumendid on olnud aluseks Eesti, Läti, Leedu ja Poola jäätmekavade koostamisel. Projekti raames korraldati regulaarseid kohtumisi Läänemere riikide ministriumite ja omavalitsuste esindajatele (Baltic Waste Management Council). Lisaks korraldati rida jäätmeäitlusega seotud rahvusvahelisi teaduslikke konverentse ja seminare ning publitseeriti vastavasisulisi artikleid.

Dr Harri Moora osales riikliku jäätmekava 2014-2020 koostamises, panustades nii juhtgrupi töösse kui koostades jäätmekava aluseks oleva jäätmeäitlusalternatiivide olulusringipõhiste keskkonnamõjude hindamise uuringu.

Dr. Kaja Peterson nimetati 2013.a kaheks aastaks (2013-2014) Eesti Säästva Arengu Komisjoni (SAK) aseesimeheks. SAK korraldas neli temaatilist arutelu (haridusstrateegia, säästva arengu näitajad, maaeluarengukava) ekspertide osavõtul.

Töö komisjonides ja töörühmades: Keskkonnamõju hindamise litsentsikomisjon, Säästva Arengu Komisjon (EKO esindajana), Maaelu arengukava (MAK) 2007-2013 seirekomisjon (EKO esindajana), Maaelu arengukava 2014-2020 juhtühm (EKO esindajana kuni 28.01.2013), Transpordi arengukava (TAK) 2014-2020 juhtkomisjon, Põlevkivi arengukava (PAK) 2016-2030 nõukogu (EKO esindajana), Eesti Keskkonnaühenduste Koda (EKO), Tallinna keskkonnakomisjon, Tallinna linnamajanduskomisjon, Keskkonnaameti keskkonnahariduse juhtühm, Tallinna linnavolikogu keskkonnakomisjon, Tallinna volikogu linnamajanduse komisjon, Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioon, Eesti Teaduste Akadeemia energeetika nõukogu, Riikliku jäätmekava 2014-2020 koostamise juhtgrupp, Energiamaajanduse arengukava 2030+ eksperthühm, Baltic Waste Management Council.

Osalemine poliitikate ja arengukavade koostamises: Eesti maaelu arengukava 2014–2020, EKO poliitikaettepanekud ja kavad, sh Transpordi arengukava (TAK) 2014-2020, Energiamaajanduse

riiklik arengukava (ENMAK) aastani 2030, Põlevkivi riiklik arengukava 2016-2030, Läänemere piirkonna ühtne jäätmestrategia, Riiklik jäätmekava 2014-2020, Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanded (TAK, MAK), Keskkonnatasude raamkava.

Poliitikakujundamise protsessides osalemine Läänemere regioonis, Euroopa Liidus

SEI Tallinn osales aktiivselt rahvusvahelise jäätmekäitlusprojekti (RECO Baltic 21 Tech) koordineerimisel ning tegevuste läbiviimisel (Läänemere programmist rahastatud projekt). Projekt viidi läbi koostöös Eesti, Läti, Leedu, Poola, Saksamaa, Rootsi ja Valgevene uurimisasutuste, riigiasutuste ja omavalitsustega. Projekti üheks olulisemaks tulemuseks oli Läänemeri riikide ühtse jäätmekäitlusstrateegia koostamine ja investeringutemudeli arendamine, mis oleks aluseks EL struktuurifondide uue perioodi toetuste planeerimisel.

INTERREG projekti GES-REG (*Good Environmental Status through Regional Coordination and Capacity Building*) käigus hinnati Eesti Merestrateegia raamdirektiivi nõuete kohast hea keskkonnaseisundi saavutamise sotsiaal-majanduslikku mõju, tehes seda tihedas koostöös kolleegidega Lätist, Soomest ja Rootsist. Projekti tulemused (juhtumiuuringute aruanded ja poliitikasoovitused) on sisendiks nende riikide vastavatele protsessidele.

SEI Tallinn on osalenud Euroopa Komisjoni tellimusel eri arengukavade, nagu näiteks Struktuurivahendite rakenduskavad 2007-2013 ja 2014-2020, meetmete rakendamise tulemuslikkuse, otstarbekuse ja poliitikaeesmärkidele vastavuse hindamisel ning esitanud soovitusi EL Komisjonile erinevate poliitikainitsiatiivide ja –meetmete paremaks rakendamiseks, nii otse kui läbi üleeuroopaliste keskkonnaühenduste võrgustike, nagu näiteks Green Budget Europe, Transport and Energy jt.

Programmidepõhine ülevaade

Säästva arendamise meetodite programmi (SM) 2013. aasta olulisemate tulemuste hulka võib lugeda SEI Tallinna koordineerimisel koostatud analüüse keskkonnapoliitikate vahelise kooskõla kohta (meretuuleparkide ja Natura 2000 eesmärkide vahel) projektis FP 7 APRAISE.

Jätkusid EL FP7 programmi projekti *LIAISE* tööd. *LIAISE* projektis jätkus juhtumiuuringu läbiviimine, milleks valiti LEAP mudeli kasutamine, et võrrelda energiastsenaariume.

SEI eestvõttel ja koostöös SEI Aafrika keskuse ekspertidega valmis Eesti aruanne multilateraalsete keskkonnalepete rakendamise tõhususe hindamise analüüs. Järge ootavad Tansaania aruanne ja Eesti ja Tansaania analüüsi kokkuvõte. Projekti rahastab SEI Programme Support Fund.

SEI Tallinna töötajad viisid läbi Energiamajanduse arengukava 2030+ transpordi sektori energiatõhususe analüüsi ning energiameetmete Natura hindamise. Töötajad osalesid mitme riikliku ja Tallinna volikogu komisjoni töös ning analüüsiti erinevate õigusaktide eelnõude keskkonnamõju.

Keskkonnakorralduse programmi (EM) eksperdid tegelesid projektidega, mis panustasid peamiselt säästva tarbimise ja tootmise edendamisse nii Eestis kui ka Läänemere piirkonna teistes riikides. Valdav osa programmi tegevustest oli suunatud ressursitõhususe ja säästva jäätmekäitluse ning tervikliku tootepoliitika, sh keskkonnajuhtimissüsteemide ja keskkonnajuhtimisvahendite, nt keskkonnahoidlike riigihangete ja Rohelise Kontori süsteemi rakendamiseks. Keskkonnakorralduse programmi eksperdid tegid tihedat koostööd Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni, Ettevõtlike Arendamise Sihtasutuse ning Eesti Kaubandus-Tööstuskajaga koolitades ja nõustades ettevõtteid keskkonnajuhtimise teemadel.

Lisaks osalesid keskkonnakorralduse programmi eksperdid mitmetes kohalikes ja rahvusvahelistes keskkonnajuhtimisega seotud projektides (nt Euroopa Rohelise Kontori standardi väljatöötamine (*NEGOSE*), Rohelise Kontori koolitus ja nõustamine avalikus sektoris). Koostöös Keskkonnaministeeriumiga edendati EMAS määruse kohase keskkonnajuhtimissüsteemi ning Rohelise Kontori süsteemi rakendamist Eesti avaliku sektori asutustes.

SEI Tallinna eksperdid osalesid aktiivselt ka rahvusvahelise jäätmekäitlusprojekti (*RECO Baltic 21 Tech*) koordineerimisel ning tegevuste läbiviimisel. Nimetatud projekti raames nõustati 12 jäätmete taaskasutusele suunatud pilootprojekti Eestis, Lätis, Leedus, Poolas ja Valgevenes. Nimetatud projekti raames osaleti mitmel jäätmekäitlusega seotud rahvusvahelistel teaduslikel konverentsidel ja seminaril ning publitseeriti vastavasisulisi artikleid. Samuti osaleti Balti jäätmekäitluskomisjoni töös ning koostati Baltimere riikide ühtne jäätmekäitlusstrateegia.

Suuremaks jäätmekäitluse alaseks projektiks oli olmejäätmete üle-eestilise sortimisuuringu läbiviimine, mille käigus analüüsiti olmejäätmete, pakendijäätmete, paberjäätmete ja elektroonikajäätmete liigilist koostist. Uuring viidi läbi keskkonnaministeeriumi tellimusel. Lisaks osaleti riikliku jäätmekava 2014-2020 koostamises, nii juhtgrupi töös kui ka alternatiivsete jäätmekäitlusstsenaariumide ja -tehnoloogiate olusringipõhine keskkonnamõjude hindamise läbiviimisel.

Osaleti mitmetes INTERREG ja KIKi kaasrahastatud projekti GES-REG (*Good Environmental Status through Regional Coordination and Capacity Building*) tegevustes. Nt koostati Eesti juhtumiuuring Eesti mereala kasutamise sotsiaal-majanduslik analüüs ökosüsteemiteenuste põhisel meetodikal, koostati soovitusi Eesti mereala keskkonnaseisundi esialgse hindamise sotsiaal-majandusliku analüüsi ning merekeskkonna halvenemise kulu hindamise läbiviimiseks, osaleti mere keskkonnakaitse maksumuse ja väärtuse hindamise uuringutes.

Keskkonnakorralduse programmi eksperdid osalesid lisaks ka Keskkonnaministeeriumi tellimusel läbi viidud keskkonnatasude mõjuanalüüsi uuringus analüüsides jäätmete- ning veesaastetasude mõjusid.

Kliima ja energiaprogrammi (CEA) teadurid koostöös Tallinna Tehnikaülikooli Soojustehnika instituudi teaduritega viisid lõpule EL Kesk-Läänemere INTERREG IVA programmi 2007-2013 Lõuna Soome ja Eesti allprogrammi projekti “Jäätmed mootorikütuseks” (From Waste to Traffic Fuel), mille eesmärgiks oli biolagunevate jäätmete ära kasutamine biogaasi tootmiseks Lääne-Virumaa ja Harjumaa näitel, vt lähemalt http://www.wfuel.info/ee_index.php. Töö käigus uuriti kahe maakonna põllumajanduse ja toiduainete tööstuse biolagunevate jäätmete, rohemassi ja veepuhastusjaamade muda potentsiaali biogaasi tootmiseks. SEI Tallinn valis juhtumiuuringu läbiviimiseks Kuusalu lähistel paikneva Hinna seafarmi. Töö eesmärgiks oli arvutusliku biogaasi toodangu alusel sotsiaal-majandusliku analüüsi läbiviimine, et selgitada, kas biogaasi põletamine soojuse ja elektri koostootmisjaamas või hoopis selle edasine väärimine biometaaniks ja kasutamine mootorikütuseks on konkureerivad stsenaariumid ja kumba tuleks lähitulevikus eelistada. Projekt toimus Soome Põllumajandusuuringute Instituudi MTT juhtimisel ja partneritena olid kaasatud Helsinki piirkonna Keskkonnaamet ja Lappeenranta Tehnikaülikool ja osalistena veel mitmed Soome asutused. Projekti käigus publitseeriti kolm aruannet, samuti mitmeid artikleid Eesti keskkonnatemaatilises perioodikas.

Aasta alguses jätkati konsultatsioonitöid Soome Keskkonnaministeeriumile seoses Soome Vabariigi ostulepinguga Eestis tehtavate ühisorakendusprojektide poolt välditud CO₂ tonnide verifitseerimisel koostöös rahvusvahelise audiitorfirma Bureau Veritas'ga kolm biomassil töötavat katlamaja Järvamaal ja Lääne-Virumaal).

Olulisima mõjuga uuringuna saab esile tuua EL Komisjoni Kliimapeadirektoraadi tellimusel tehtud 2014-2020 EL struktuurivahendite rakendamise kavade – Partnerlusleppe, RAK ja MAK vastavuse eelhindamist EL kliimapoliitika eesmärkidele.

Mitmed SEI teadurid osalesid uuringus „Eesti võimalused liikumaks konkurentsivõimelise madala süsinikuga majanduse suunas aastaks 2050“, mille eesmärk on koostada Eesti kasvuhoonegaaside (KHG) heitkoguste vähendamise potentsiaalset lähtuv analüüs, mille tulemusena on võimalik hinnata Eesti võimalusi ning riske madala süsinikuga majanduse suunas liikumiseks. Uuringu tellijaks on Keskkonnaministeerium. Uuringu läbiviijad on Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringute keskus RAKE koostöös Säästva Eesti Instituudi (Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus, SA SEI Tallinn) ja Eestimaa Looduse Fondiga (SA Eestimaa Looduse Fond). Osaleti ka nimetatud töö alusel Keskkonnatasude raamkava ette valmistamise protsessis.

Koostöös Keskkonnainvesteeringute Keskusega asuti koostama Eesti elektritootmise süsinikuheite baasjoone arvutamise mudelit ja taset ning osaleti KIK Negavatt konkursi läbiviimisel ja Põhjamaade Nõukogu ja teiste osapooltega koostöös energiasäästu edendamise üritustel. Koos Põhjamaade Nõukogu Infobürooga korraldati rahvusvaheline kõrgetasemeline kliimakonverents Tallinnas 2013.a. sügisel.

Keskkonnaökonomika programmi (EEA) teadurid analüüsisid Eesti keskkonnatasude mõju ettevõtete konkurentsivõimele, käitumuslikele muutustele, loodusvarade kasutusele ja keskkonnakvaliteedile. Ettevõtete arvamus koguti küsitluse ning intervjuude käigus. Analüüs viidi läbi koostöös Tartu Ülikooli rakendusteaduste keskusega RAKE ning selle põhjal koostati ettepanekud uuteks tasumääradeks aastatel 2016-2020. Lisaks esitati põhjalik nimekiri edasiste soovitatavate teiste keskkonnaga seotud maksude ja majandusinstrumentide ning nende koosmõjuga seotud poliitikaanalüüsidega. Aruanne avaldati juunis ja seminarid peeti juunis ning augustis.

Lõpule jõudis kolm aastat kestnud projekt GES-REG (*Good Environmental Status through Regional Coordination and Capacity Building*). Projekti kaasrahastasid Interreg ja Keskkonnainvesteeringute Keskus. Projekti peamine eesmärk on toetada Merestrateegia Raamdirektiivi sidusat ja koordineeritud täitmist Läänemere kesk- ja kirdeosas: Soome lahes, Läänemere avaosas ja Liivi lahes. SEI Tallinn juhtis koostöös Läti, Soome ja Rootsi kolleegidega hea keskkonnaseisundi saavutamise sotsiaal-majanduslike mõjude analüüsi. Projekti käigus viidi läbi mitu juhtumiuuringut, näiteks: „Eesti merevetesse meretuulepargi ja/või merekaitseala rajamise tulude ja kulude hindamine“, samuti „Eesti tulude ja kulude hindamine seoses Läänemere parema keskkonnaseisundiga“. Mõlema puhul kasutati valik-katse meetodit. Uuringud ja projekti soovitused avaldatakse 2014.a. esimese kvartali jooksul.

“Measure What Matters” on ülemaailmne algatus eesmärgiga saavutada äriliste, riiklike ja globaalsete edu meetmete suuremat ühtlustamist joondumaks inimeste ja planeedi vajaduste suunas. Juhitud GEC ([Green Economy Coalition](#)) poolt, toob projekt kokku SEI ([Stockholm Environment Institute](#)), A4S ([The Prince's Accounting for Sustainability Project](#)), GRI ([Global Reporting Initiative](#)) ja IIED ([International Institute for Environment and Development](#)). SEI Tallinna teadurid osalevad samuti projektis uurides jätkusuutlikkuse kapitali lähenemist ja ettevõtete rohelise majanduse indikaatoreid.

Koostöös SEI Yorki ja Bangkoki keskuste teaduritega viiakse läbi SEI toetusprogrammi vahenditest rahastatud projekti “New Approaches in Economic Modelling for Sustainable Development (Uued lähenemisviisid säästva arengu majanduslikul modelleerimisel).

Publikatsioonid

2013. aastal avaldasid SEI Tallinna teadurid kokku **14** publikatsiooni (artiklid, monograafiad, ettekanded ja muu loome).

Teaduslikud monograafiad (2.2.):

- **Uustal, M., M. Sall** (2013) Ettevõtted ja elurikkus. Juhiseid loodushoidlikule ettevõttele. [Businesses and biodiversity. Guidance for nature-friendly businesses]. SEI Tallinn Series of Publications No 21, Tallinn. ISBN 9789949910762, 57p.
- **Uustal, M.** (2013) Juhend elurikka linna planeerimiseks. [Guidance on planning for urban biodiversity]. SEI Tallinn Series of Publications No 22, Tallinn. ISBN 9789949910779, 36p.
- Espenberg, S., R. **Kuhi-Thalfeldt**, V. **Lahtvee**, M. **Jüssi**, H. **Moora**, J. Laht, Ü. Mander, J.-O. Salm, K. Parts (2013) Eesti võimalused liikumaks konkurentsivõimelise madala süsinikuga majanduse suunas aastaks 2050 [Possibilities for Estonia to reach a competitive low carbon economy by 2050]. Tallinn, 429p.
http://www.seit.ee/et/projektid?project_id=302

Artiklid/peatükid kogumikes (3.1., 3.2.):

- **Lahtvee, V.** (2013), Carefully with Nonconventional Fuels. [Ettevaatust mittekonventsionaalsete kütustega]. In: Oil Shale Vol. 30, No.4, pp. 469-470. DOI: 10.3176/oil.2013.4.01
http://www.kirj.ee/public/oilshale_pdf/2013/issue_4/Oil-2013-4-469-470.pdf
- **Jüssi, M.** (2013) Heaolu keskkonnamõõde [The environmental dimension of well-being] In: M. Heidmets, A. Toots, ed. Eesti inimarengu aruanne 2012/2013 [Estonian Human Development Report 2012/2013]. Tallinn, Eesti Koostöö Kogu P. 128 - 134. ISSN 1406-5398

Spetsiifilised teadusväljaanded (3.3.):

- **Lahtvee, V., T. Nõmmann, A. Runnel, M. Sammul, S. Espenberg, A. Karlõseva, E. Urbel-Piirsalu, M. Jüssi, H. Poltimäe, H. Moora** (2013) Keskkonnatasude mõjuanalüüs [Assessment of impacts of environmental charges in Estonia]. SEI Tallinn Series of Publications No 23, Tallinn. ISBN 9789949910786, 248p.
- **Moora, H.**, (2013) Eestis tekkinud segaolmejäätmete, eraldi kogutud paberi- ja pakendijäätmete ning elektroonikaromu koostise uuring [Sampling and analysis of the composition of mixed municipal waste, source separated paper waste, packaging waste and WEEE generated in Estonia]. SEI Tallinn Series of Publications No 24, Tallinn. ISBN 9789949950133 54 p.

Konverentsiteesid (5.2.):

- Filho, W., L., J. Kruopiene, H. **Moora**, Å. Stenmarck (2013). Towards Sustainable Waste Management in the Baltic Sea Region Countries: the contribution of universities. In: EESD13 Conference Proceedings: Engineering Education for Sustainable Development Conference. 22 - 25 September 2013, Cambridge, UK. , 2013.

Õpikud ja muud õppeotstarbelised publikatsioonid (6.2.):

- **Moora, H., K. Kilk, E. Urbel-Piirsalu, K. Õunapuu** (2013). Rohelise Kontori käsiraamat [Green Office Handbook]. SEI Tallinn, Tallinn. ISBN 9789949950102, 223 p.
- **Moora, H.**, (2013). Keskkonnajuhtimine avalikus sektoris. Juhendmaterjal keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamiseks avaliku sektori organisatsioonides [Environmental management in the public sector. Guidance for implementing environmental management system in public sector organisations]. Keskkonnaministeerium, 2013, 51 p.

Populaarteaduslikud artiklid, muu loome (6.3., 6.7.):

- **Lahtvee, V.** (2013), Kasvuhoonegaasiheidet aitab vähendada nii investeerimine keskkonnahoidu kui rattasõit [Greenhouse gas emission can be reduced by environment investments as well by riding bike]. In: Keskkonnatehnika No. 4: 31-33. ISSN 1406-0507
- **Peterson, K.** (2013). Ühise planeedi kontseptsioon ehk kuidas mõista ja õpetada säästvat arengut? [Shared Planet Concept - meaning and teaching sustainable development]. In: Õpetajate Leht.
- **Lahtvee, V.** (2013), Külmal, soojemal, soe...külm [Cold, warmer, warm ... cold!]. In: Sirp. Eesti Kultuurileht No 38 (3460).
http://www.sirp.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=19641:2013-10-20-14-18-35&catid=9:sotsiaalia&Itemid=13&issue=3460
- **Kuldna, P., R. Kuhi-Thalfeldt, K. Peterson** (2013). Re-assessment of CO₂ and SO₂ emissions in energy sector by using LEAP-model: experiences from Estonian energy sector planning. LIAISE Policy Brief No. 3,

Rakendusuuringute aruanded ja kokkuvõtted:

- Espenberg, S., R. **Kuhi-Thalfeldt, V. Lahtvee, M. Jüssi, H. Moora, J. Laht, Ü. Mander, J.-O. Salm, K. Parts** (2013) Eesti võimalused liikumaks konkurentsivõimelise madala süsinikuga majanduse suunas aastaks 2050. Tallinn, 429p.
http://www.seit.ee/et/projektid?project_id=302
- **Lahtvee, V., T. Nõmmann, A. Runnel, M. Sammul, S. Espenberg, A. Karlõseva, E. Urbel-Piirsalu, M. Jüssi, H. Poltimäe, H. Moora** (2013) Keskkonnatasude mõjuanalüüs. SEI Tallinn Series of Publications No 23, Tallinn. ISBN 9789949910786, 248p.
- **Jüssi, M.** (2013) Heaolu keskkonnamõõde. In: M. Heidmets, A. Toots, ed. Eesti inimarengu aruanne 2012/2013. Tallinn, Eesti Koostöö Kogu P. 128 - 134. ISSN 1406-5398
- **Moora, H.**, (2013) Eestis tekkinud segaolmejäätmete, eraldi kogutud paberi- ja pakendijäätmete ning elektroonikaromu koostise uuring. SEI Tallinn Series of Publications No 24, Tallinn. ISBN 9789949950133 54 p.
- **Moora, H., K. Kilk, E. Urbel-Piirsalu, K. Õunapuu** (2013). Rohelise Kontori käsiraamat. SEI Tallinn, Tallinn. ISBN 9789949950102, 223 p.
- **Moora, H.**, (2013). Keskkonnajuhtimine avalikus sektoris. Juhendmaterjal keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamiseks avaliku sektori organisatsioonides. Keskkonnaministeerium, 2013, 51 p.
- **Uustal, M., M. Sall** (2013) Ettevõtted ja elurikkus. Juhiseid loodushoidlikule ettevõttele. SEI Tallinn Series of Publications No 21, Tallinn. ISBN 9789949910762, 57p.

- **Uustal, M.**(2013) Juhend elurikka linna planeerimiseks. SEI Tallinn Series of Publications No 22, Tallinn. ISBN 9789949910779, 36p.
- **Kuldna, P., R. Kuhi-Thalfeldt, K. Peterson** (2013). Re-assessment of CO₂ and SO₂ emissions in energy sector by using LEAP-model: experiences from Estonian energy sector planning. LIAISE Policy Brief No. 3. [CO₂- ja SO₂-heitkoguste kordushindamine LEAPi mudeli abil Eesti energiamajanduse planeerimisel]
- MCRIT, Spain, The FLAGSHIP Consortium (incl. K. **Peterson** and P. **Kuldna** from SEIT) (2013) Report: Trends, policies and future challenges in economic, demographic, legal, social and environmental field and their territorial dimensions. Project deliverable 1.2 (available at:<http://flagship-project.eu/project-resources/repository/>) [Majanduse, rahvastiku, õigussüsteemi, sotsiaal- ja keskkonnavaldkonna ning nende territoriaalsete mõjutuste suunad, strateegiad ja peamised probleemid. Projekti aruanne 1.2]

Taotlused

Kokku esitati 2013.a instituudi poolt **31 taotlust** erinevatesse teadus- ja rakendusuringute rahastus-voorudesse ning avalikele pakkumistele. Edukas oldi kokku 8 juhul (26%). Ligi pooltel juhtudest esitati taotlus rahvusvahelistele rahastusvoorudele (7RP, Leonardo da Vinci, Norwegian Financial Mechanism, BONUS, DG Environment. IEE) ning pooltel juhtudest Eestisestele rahastusvoorudele (KIK) või hangetele.

Üle-SEI-line koostöö

Dr. Kaja Peterson, SM programmi direktor, on SEI teadusteema 4. *Arengu ümbermõtestamine* üks juhtidest. Teema 4 juhtrühm valmistas ette ja viis läbi üle-SEI-lise seminari teema 4 arendamiseks.

SM programm tegi koostööd SEI Aafrika keskusega multilateraalsete keskkonnalepete rakendamise tõhususe uurimiseks.

CEA Programm osales koos SEI USA keskusega uuringus mittekonventsionaalsete kütuste globaalse kasutuselevõtu mõjudest rahvusvahelistele kliimapoliitikaeesmärkidele.

EEA programm osales koostöös SEI Yorki ja Bangkoki keskuste teaduritega projektis "New Approaches in Economic Modelling for Sustainable Development (Uued lähenemisviisid säästva arengu majanduslikul modelleerimisel).

SEI Tallinna personal

SEI Tallinna suurimaks väärtuseks on töötajad. 2013.a oli keskmine töötajate arv SEI Tallinnas 20.

Töötasud koos sotsiaalmaksudega kokku moodustasid 2013.a 475915,17 eurot, sh juhatuse liikmetele makstud tasud koos sotsiaalmaksudega moodustasid kokku 53892,92 eurot.

Majandustegevuse tulemused

SEI Tallinna majandustegevus oli aruandeperioodil stabiilne: 2013. aasta projektitulude maht jäi samale tasemele 2012. aastaga. Rahastamisallikate analüüs näitab, et 2013.a olid endiselt suurimateks rahastajateks Euroopa Liidu erinevad institutsioonid (35%) ja SEI tuumrahastus koos projekti kaasrahastustega (31%). EL-i institutsioonide poolne rahastamine on ühest küljest positiivne, samas on 25–50% oma- ja kaasfinantseerimismõnede suurendanud SEI Tuumfondi, nõustamis- ja konsultatsiooniteenuste olulisust ning täiendavate rahastusallikate vajadust.

SEI Tallinna avalikest huvidest lähtuvat teadus-, arendus- ja rakendustegevust rahastatakse mitmetest allikatest. SEI Tallinn saab oma sissetulekud suures osas (üle 50%) avaliku sektori asutustelt: Eesti riigi, maakonna või kohaliku omavalitsuse asutustelt ja teistelt avaliku sektori asutustelt, samuti ELi ja teiste liikmesriikide avaliku sektori asutustelt. Alljärgnev tabel annab ülevaate rahastamisallikatest.

Rahastamisallikad	2013	2012	2011	2010	2009	2008
(% perioodi kogutulust)						
Euroopa Komisjon	35	44	43	47	30	27
Teised rahvusvahelised organisatsioonid	27	14	11	10	16	19
Eesti ülikoolid	0	2	1	1	1	1
Eesti mittetulundussektor	5	4	2	5	4	4
Eesti erasektor	2	6	3	1	7	6
Eesti valitsusasutused	18	20	27	21	25	25
Tuumfond	13	10	13	15	17	18
KOKKU:	100	100	100	100	100	100

SEI keskkonnajuhtimine

SEI keskkonnapoliitika eesmärk on "tegutseda oma õpetuste järgi" ning teostada oma põhieesmärgi nii, et igapäevaselt tekkiv negatiivne keskkonnamõju oleks võimalikult väike. SEI peamise negatiivse keskkonnamõju moodustab kontoriruumide kütteks ja seadmete tööks kuluva elektrienergia kasutusest ning lennutranspordist tulenev emissioon, sest tegemist on rahvusvahelise instituudiga ning suur osa projekte on samuti rahvusvahelised. 2013. aasta emissioonid kajastuvad eraldi koostatavas SEI Tallinna keskkonnaaruandes, mis valmib aprillikuus 2014.

SEI Tallinna eesmärgid 2014. aastaks

2014.a eesmärgiks on üle-SEI-lise globaalse organisatsioonistrateegia uuendamine (2014-2020).

SEI Tallinn jätkab 2014.a oma tegevust ja arendab edasi kompetentsust poliitikate säästva arengu mõjude hindamise, keskkonnakorralduse, kliima-ja energiauuringute ning keskkonnaökonomika valdkondades. Aastaruande koostamise hetkel veebruaris 2014 on töös umbes **25** projekti.

Üheks 2014 aasta tippsündmuseks on **Säästva arengu foorum 2014: Meremajandus tundlikus Läänemere keskkonnas**. Foorumi korraldajaks on SEI Tallinn koos Riigikantseleiga ja see toimub 28. oktoobril 2014. Foorum on pühendatud Soome lahe aastale (2014) ja kaheaastase Eesti eesistumisaja algusele HELCOM-s. Foorumi peamine sihtgrupp on ettevõtlussektor. Üritusel käsitletakse meremajandust ja selle kasvu Euroopa Liidus; muutusi Läänemeres kalandus-, laevandus-, energia- ja turismisektori vaatekohalt; väärtuseid, hoiakuid ja kohalike inimeste valmisolekut maksta mere ruumilise planeerimise protsessis ja koostöövajadusi selleks, et vastata inimeste ja ettevõtete ootustele Läänemere suhtes, säilitades jätkusuutlikkuse ja terved mere ökosüsteemid. SEI Tallinn tunnustab ka väljapaistvaid Eesti meresektori ettevõtteid Eesti rohemajanduse edendaja auhinnaga „Läänemere sõber 2014“.

Üks rahvusvahelise koostöö tipp hetki on osavõtt LIAISE tutvustamiskonverentsist '**Impact Assessment for Sustainable Development: Knowledge Systems for the Future**', mis toimub 1.-2. aprillil 2014 Brüssel, Belgias. Konverentsi jooksul jagab LIAISE (sh SEI Tallinn eksperdid) kui tippkeskuste võrgustiku projekt (Network of Excellence) viimase 4,5 aasta jooksul saadud peamisi õppetunde, loob aluse ühisele praktikale laiemas kogukonnas ja kavandab uusi tegevusi järgnevatel aastatel.

Regionaalsetest koostööprojektidest jätkuvad jäätmekäitlusprojekt (*RECO Baltic 21 Tech*), mille raames nõustatakse 12 jäätmete taaskasutusele suunatud pilootprojekti Eestis, Lätis, Leedus, Poolas ja Valgevenes. Projekt GES-REG jõudis lõpule. Selle tulemused ning Eesti merevetesse meretuulepargi ja/või merekaitseala rajamise ning Läänemere parema keskkonnaseisundiga seoses tulude ja kulude hindamise juhtumiuuringud avaldatakse 2014. aastal.

Rahvusvahelised projektid:

- FP7 LIAISE - Policy Impact Assessment methodology and toolbox for EU – projekt lõppeb aprillis 2014;
- FP7 APRAISE - Assessment of Policy Interrelationships and Impacts on Sustainability in Europe;
- FP7 FLAGSHIP - Forward Looking Analysis of Grand Societal Challenges and Innovative Policies;
- IEE ENDURANCE – EU-wide establishment of enduring national and European support networks for sustainable urban mobility;
- NOSTRAT - Nordic power road map 2050: Strategic choices towards carbon neutrality;
- Mainstreaming Climate Change into CSF-Funds 2014-2020. State of Play Country Report – Estonia and ex-ante assessment of National Partnership Agreement with EU and operational programmes for EU ESI Funds.

Siseriiklikud projektid:

- Osalemine Eesti pikaajalise energiasüsteemi protsessi uuendamises (transport, Natura2000 hindamine);
- Kasvuhoonegaaside baasjoone koostamine Energiasektoris.

SEI projektid:

- Evaluation of coherence and effectiveness of implementation of multilateral biodiversity agreements, collaboration project between SEI Tallinn and SEI Africa;
- Risks of, and responses to, the new fossil fuel economy;
- New Approaches in Economic Modelling for Sustainable Development;
- Measure What Matters.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	160 018	65 531	2
Nõuded ja ettemaksed	282 881	403 847	3,4
Kokku käibevara	442 899	469 378	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	8 507	8 965	5
Kokku põhivara	8 507	8 965	
Kokku varad	451 406	478 343	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksed	230 744	268 733	6
Kokku lühiajalised kohustused	230 744	268 733	
Kokku kohustused	230 744	268 733	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	87 151	87 151	
Reservid	17 843	14 952	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	107 507	86 466	
Aruandeaasta tulem	8 161	21 041	
Kokku netovara	220 662	209 610	
Kokku kohustused ja netovara	451 406	478 343	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	615 620	606 277	7
Tulu ettevõtlusest	160 049	200 246	8
Muud tulud	1 281	920	
Kokku tulud	776 950	807 443	
Kulud			
Mitmesugused tegevuskulud	-288 950	-329 102	9
Tööjõukulud	-475 915	-451 875	10
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-4 268	-5 583	5
Muud kulud	-184	-20	
Kokku kulud	-769 317	-786 580	
Põhitegevuse tulem	7 633	20 863	
Muud finantstulud ja -kulud	528	178	
Aruandeaasta tulem	8 161	21 041	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	7 633	20 863	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	4 268	5 583	
Kokku korrigeerimised	4 268	5 583	5
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	120 966	-143 697	
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-35 128	31 611	
Kokku rahavood põhitegevusest	97 739	-85 640	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-3 810	-3 780	5
Laekunud intressid	7	72	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-3 803	-3 708	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud intressid	15	13	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	15	13	
Kokku rahavood	93 951	-89 335	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	65 531	154 747	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	93 951	-89 335	
Valuutakursside muutuste mõju	536	119	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	160 018	65 531	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

				Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Reservid	Akumuleeritud tulem	
31.12.2011	87 151	24 337	86 466	197 954
Aruandeaasta tulem	0	0	21 041	21 041
Muutused reservides	0	-9 385	0	-9 385
31.12.2012	87 151	14 952	107 507	209 610
Aruandeaasta tulem	0	0	8 161	8 161
Muutused reservides	0	2 891	0	2 891
31.12.2013	87 151	17 843	115 668	220 662

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SEI Tallinn SA (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti heale raamatupidamistavale ja kasutades soetusmaksumuse meetodit, v.a. juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti. Eesti hea raamatupidamistava on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded kehtestatakse Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, kui ei ole teisiti märgitud.

Raha

Raha ekvivalendina kajastatakse rahavoogude aruandes lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, kuni 3-kuulised tähtajalised deposiidid ning intressiturufondi osakud.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber Eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtiva Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Nõuded ja ettemaksed

Kõiki nõudeid (näit. nõuded ostjate vastu, viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse bilansis üldjuhul korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekavas summas (mis on kajastatud näiteks arvel, lepingus või muul alusdokumendil).

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 320 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 320 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-iselt kulusse. Kuldesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest.

Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale.

Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne varaobjekti teatud osade asendamine) lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid: (a) on tõenäoline, et ettevõtte saab sellest tulevikus majanduslikku kasu ning (b) nende soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Asendatud osad kantakse bilansist välja. Kõik teised väljaminekud kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehti.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Vara amortiseerimine lõpetatakse kui vara lõppväärtus, milleks on summa, mida ettevõtte saaks vara võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t edasiulatuvalt.

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib ettevõtte läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse see vara või raha genereeriva üksuse moodustavad varad alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus (ehk kasutusväärtus) või selle vara õiglane väärtus, mida on vähendatud müügikulutustega, olenevalt kumb on kõrgem. Vara õiglase väärtuse määramisel kasutatakse vajadusel ettevõtteväliste ekspertide abi. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruande real "põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus".

Kui hiljem vara kaetav väärtus on tõusnud üle vara bilansilise väärtuse, siis allahindlus tühistatakse ja suurendatakse vara bilansilist väärtust, kuid mitte suurema summani, kui bilansilise väärtuseni, mis varal oleks, kui allahindlust ei oleks tehtud. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse kasumiaruandes samal real, kus kajastati ka varasem allahindlus.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui ettevõtte ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, kasumiaruandes real "muud äritulud" või "muud ärikulud".

Materiaalse põhivara objektid, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiotol põhivaraks, mida kajastatakse bilansis eraldi real käibevara rühmas. Müügiotol põhivara amortiseerimine lõpetatakse ning seda kajastatakse kas bilansilises jääkmaksumuses või õiglases väärtuses (miinus müügikulutused), sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 320

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Muu materiaalne põhivara	3-5
Mööbel	10

Rendid

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirendi tingimustel soetatud vara võetakse rentniku bilansis arvele vara soetusmaksumuses või miinimumrendimaksede nüüdisväärtuses juhul, kui viimane on madalam. Kapitalirendi tingimustel soetatud varade amortisatsiooniperioodiks on vara kasulik tööiga või rendiperiood, olenevalt sellest, mis on lühem. Kapitalirendi tingimustel müüdüd vara kajastatakse rendileandja bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Rendimaksed jagatakse finantskuluks / -tuluks ja rendikohustuse / -nõude tasumiseks selliselt, et intressimäär oleks igal ajahetkel sama.

Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rendileandja poolt tuluna ning rentniku poolt kuluna.

Finantskohustused

Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustuse eest saadud tasu õiglane väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustusi nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Tehingukulud võetakse arvesse efektiivse intressimäära arvutamisel ning kantakse kuludesse finantskohustuse eluea jooksul. Edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustusi kajastatakse nende õiglases väärtuses ning õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes. Finantskohustustega kaasnev intressikulu kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna kasumiaruande real "finantstulud ja -kulud". Finantskohustuse kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või tingimuslike kohustustena.

Sihtfinantseerimisega seonduvad tulud ja kulud kajastatakse kasumiaruandes brutomeetodil kirjete "Muud äritulud / muud ärikulud" koosseisus või vastaval eraldi kirjel.

Tulud

SEI Tallinna tulud moodustuvad põhiliselt kolme erineva finantseerimisvormi kohaselt: põhi-, sihtfinantseerimine ja tulud ettevõtlusest.

- Põhifinantseerimine SEI (core funding) on Stockholm Environment Institute'lt (edaspidi SEI) sihtfinantseerimine, millega kaetakse peamiselt SEI Tallinna üldjuhtimisega seotud kulud.
- Saadud muid sihtfinantseerimisvahendeid (project funding) kasutatakse finantseerija poolt etteantud projekti tegevuskulude katmiseks. Saadud rahad võetakse bilanssi kohustusena (ettemaksuna) üles ja tuludesse kantakse samas summas, mis on sama projekti kulud aruandeperioodil või lähtuvalt projekti elluviimise mahust.
- Tulud ettevõtlusest on kõik muud tulud (erinevate teenuste müügid, raamatue müügis jms) ja sihtfinantseerimisprojektide väliselt teostatud tööd. Siia kuuluvad näiteks tulud projektidest, mis on ettevõtetes keskkonnaauditite läbiviimise ja keskkonnakomplekslubade alase nõustamise ja muu taolisega seotud. Samuti kajastatakse siin konkureeriva iseloomuga koolitusi (ISO standarditest, keskkonnajuhtimisest jms).

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt lähtudes sisemisest intressimäärast. Dividenditulu kajastatakse vastavalt nõudeõiguse tekkimisele.

Kulud

Kulusid kajastatakse samas perioodis, kui kajastatakse nendega seotud tulusi. Kulutused, mis tõenäoliselt osalevad majandusliku kasu tekitamisel järgmistel perioodidel, kajastatakse nende tekkimise hetkel varana ning kajastatakse kuluna perioodi(de)l, mil nad loovad majanduslikku kasu (näiteks kulutused materiaalsele põhivarale). Kulutused, mis osalevad majandusliku kasu tekitamisel aruande perioodil või ei osale majandusliku kasu tekitamisel, kajastatakse kuluna nende tekkimise perioodil.

Seotud osapooled

SEI Tallinn SA aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks omanikke, tegevjuhtkonda, eelpool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei ole tehingutes seotud osapooltega kasutatud turuhindadest oluliselt erinevaid hindasid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Raha pangakontodel	160 018	65 531
Kokku raha	160 018	65 531

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2013	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	270 918	270 918	
Ostjatelt laekumata arved	270 918	270 918	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	8 837	8 837	4
Ettemaksed	3 126	3 126	
Tulevaste perioodide kulud	2 996	2 996	
Muud makstud ettemaksed	130	130	
Kokku nõuded ja ettemaksed	282 881	282 881	
	31.12.2012	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	392 368	392 368	
Ostjatelt laekumata arved	392 368	392 368	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	9 331	9 331	4
Ettemaksed	2 131	2 131	
Muud makstud ettemaksed	2 131	2 131	
Nõuded töötajate vastu	17	17	
Kokku nõuded ja ettemaksed	403 847	403 847	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2013		31.12.2012	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	5 701	0	11 263
Üksikisiku tulumaks	0	5 054	0	5 349
Erisoodustuse tulumaks	0	671	0	116
Sotsiaalmaks	0	9 963	0	10 883
Kohustuslik kogumispension	0	405	0	381
Töötuskindlustusmaksed	0	790	0	1 207
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	821	0	1 322	0
Ettemaksukonto jääk	8 016		8 009	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	8 837	22 584	9 331	29 199

Lisa 5 Materiaalne põhivara (eurodes)

				Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	
31.12.2011				
Soetusmaksumus	30 044	30 044	44 755	74 799
Akumuleeritud kulum	-20 975	-20 975	-43 056	-64 031
Jääkmaksumus	9 069	9 069	1 699	10 768
Ostud ja parendused	3 780	3 780	0	3 780
Amortisatsioonikulu	-4 060	-4 060	-1 523	-5 583
Ümberklassifitseerimised	-354	-354	354	0
31.12.2012				
Soetusmaksumus	26 984	26 984	45 109	72 093
Akumuleeritud kulum	-18 549	-18 549	-44 579	-63 128
Jääkmaksumus	8 435	8 435	530	8 965
Ostud ja parendused	3 810	3 810	0	3 810
Muud ostud ja parendused	3 810	3 810	0	3 810
Amortisatsioonikulu	-3 738	-3 738	-530	-4 268
31.12.2013				
Soetusmaksumus	23 253	23 253	45 109	68 362
Akumuleeritud kulum	-14 746	-14 746	-45 109	-59 855
Jääkmaksumus	8 507	8 507	0	8 507

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	2 900	2 900			
Võlad töövõtjatele	16 233	16 233			
Maksuvõlad	22 584	22 584			4
Muud võlad	1 324	1 324			
Muud viitvõlad	1 324	1 324			
Saadud ettemaksed	187 703	187 703			
Kokku võlad ja ettemaksed	230 744	230 744			

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	4 946	4 946			
Võlad töövõtjatele	21 574	21 574			
Maksuvõlad	29 199	29 199			4
Muud võlad	2 500	2 500			
Muud viitvõlad	2 500	2 500			
Saadud ettemaksed	210 514	210 514			
Muud saadud ettemaksed	210 514	210 514			
Kokku võlad ja ettemaksed	268 733	268 733			

Lisa 7 Annetused ja toetused (eurodes)

	2013	2012
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	607 542	596 914
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	3 810	3 780
Sihtfinantseerimise amortisatsioon	4 268	5 583
Kokku annetused ja toetused	615 620	606 277

Lisa 8 Tulu ettevõtlusest (eurodes)

	2013	2012
Müügitulu (muud rahvusvahelised organisatsioonid)	8 850	19 335
Müügitulu (EV riigisektor)	96 438	55 297
Müügitulu (EV erasektor)	14 265	46 943
Müügitulu (EV haridusasutused)	1 440	16 887
Müügitulu (EV muud organisatsioonid)	29 396	19 825
Müügitulu (SEI Stockholm)	9 660	41 959
Kokku tulu ettevõtlusest	160 049	200 246

Lisa 9 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2013	2012
Üür ja rent	13 963	13 688
Energia	12 646	11 681
Elektrienergia	6 454	6 546
Kütus	6 192	5 135
Mitmesugused bürookulud	30 574	38 405
Lähetuskulud	49 036	46 383
Koolituskulud	3 000	3 620
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	0	3 560
Muud	179 731	211 765
Kokku mitmesugused tegevuskulud	288 950	329 102

Lisa 10 Tööjõukulud (eurodes)

	2013	2012
Palgakulu	353 162	335 512
Sotsiaalmaksud	122 753	116 363
Kokku tööjõukulud	475 915	451 875
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	20	19

Lisa 11 Seotud osapooled (eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2013	31.12.2012
Juriidilisest isikust liikmete arv	1	1

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2013		31.12.2012	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Asutajad ja liikmed	31 948	17 338	25 987	33 989

2013		Müügid
Asutajad ja liikmed		242 284
2012	Ostud	Müügid
Asutajad ja liikmed	0	198 312

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2013	2012
Arvestatud tasu	53 893	54 439

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 28.03.2014

Sihtasutus Säästva Eesti Instituut, Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus (registrikood: 90000966) 01.01.2013 - 31.12.2013 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TEA NÖMMANN	Juhatuse liige	28.03.2014

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutuse Säästva Eesti Instituut, Stockholm Keskonnainstituudi Tallinna Keskuse üldkoosolekule

Oleme auditeerinud Sihtasutuse Säästva Eesti Instituut raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2013, kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne, mis on toodud lehekülgedel 13 kuni 24, on kaasatud käesolevale aruandele.

Juhtkonna kohustus raamatupidamisaruannete osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada meie auditi põhjal arvamust selle raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindluse selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta. Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnahtajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeaudiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeaudiitor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamaks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitika asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist. Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditiarvamusele.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Sihtasutuse Säästva Eesti Instituut finantsseisundit seisuga 31. detsember 2013 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

/allkirjastatud digitaalselt/
Mati Nõmmiste

Vandeaudiitor nr 178
Grant Thornton Rimes OÜ
Tegevusluba nr 3
Ahtri 6a, 10151 Tallinn
31. märts 2014

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Säästva Eesti Instituut, Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus (registrikood: 90000966) 01.01.2013 - 31.12.2013
majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MATI NÖMMISTE	Vandeaudiitor	31.03.2014

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Teadus- ja arendustegevus muude loodus- ja tehnikateaduste vallas	72191	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6276100
Faks	+372 6276101
E-posti aadress	info@seit.ee
E-posti aadress	tea.nommann@seit.ee
Veebilehe aadress	www.seit.ee